

Симеон Василев: Шимон Перес е доказателство за това как житейската мъдрост преминава в политическа мъдрост

Интервю на Ивелина Оприкова
Информационна агенция КРОСС
15.09.2009 г.

През годините сте провели няколко интересни срещи с един от най-опитните политици на Близкия изток, с президента на Израел - Шимон Перес? Кое е онова, което най-силно Ви впечатли? Кое го прави не само "патриарх на израелската политика", а политик на света?

Срещал съм се три пъти с Шимон Перес и тези срещи са оставили дълбока следа в съзнанието ми. Той безспорно е един от най-авторитетните политици от световната сцена и то не толкова заради факта, че е Нобелов лауреат за мир или защото политическото му дълголетие трудно може да намери аналога си. Най-много ме е впечатлявало спокойствието, с което говореше за сериозните проблеми. Не само за тези, които тормозят от десетилетия Близкия изток, но и за тези, които са фундаментални изобщо за международните отношения. Не съм чувал друг политик, който с такава простота да казва: „Според мен истинските международни отношения са тези между народите, а не между правителствата“. Извън всякакво съмнение е, че Перес е политик от световната сцена. При него има някакво трудно описуемо и много интелигентно съчетание между политика, история, философия... Перес е доказателство за това как житейската мъдрост преминава в политическа мъдрост. Не знам дали има такова понятие „политическа мъдрост“, но това е впечатлението ми от интервютата, които съм правил с него. Политик като него се опитва да каже на хората: Вижте, ние можем да живеем, като мислим за бъдещето, не само за миналото“. Всъщност това е един цитат от едно мое интервю с него. Пет години по-късно той го каза така: Само историята на бъдещето е важна! Колкото до най-голямото ми

впечатление...От него може би най-добре разбрах същината на политиката. Ще предам дословно това, което ми каза в едно от интервютата. „Веднъж видях двама мъже, които вървяха с една жена. Аз казах на тези около мен: Вижте каква хубава жена. Те ме попитаха: Откъде знаеш? Не си й виждал лицето. Аз им казах, че видях лицата на хората, които бяха срещу нея”.

Безспорно, един политик с толкова дълъг стаж оставя диря след себе си със своите позиции, действия, решения. Кое според Вас е онова действие или решение в международната политика, което световната история ще постави на първо място след време?

Трудно ми е да преценя какво ще каже историята, нито бих имал самочувствие да правя такава прогноза. Перес е част от политическата история не само на държавата Израел, но и част от световната политическа история. Той много се радваше например, че България е станала член на ЕС. „И ние трябва да направим така, че Близкият Изток да потегли по пътя на Европа”, казва Перес. Спомням си добре една случка с него, която ми разказа. Ще я цитирам дословно. „Аз бях младо момче, на 16 години и Бен Гурион беше много известен човек, почти легенда. Един ден ми казаха, че Бен Гурион ме кани да се разходя с него в колата от Тел Авив до Хайфа. Това беше нещо необикновено за мен. Не си представях, че ще го срещна. Беше зима. Качих се в колата и очаквах двучасовия разговор с него. Но вместо това той си сложи палтото, застана с гръб към мен и аз само си помислих: каква пропусната възможност. Едва когато стигнахме покрайнините на Хайфа, 15 - 20 минути преди края на пътуването, той се обърна към мен и ми каза: Знаеш ли, Троцки не е бил държавник. И досега не разбрах как му дойде наум Троцки. Но това много ме заинтригува и го попитах защо. Той ми отговори: Виж каква е неговата политика - нито мир, нито война. Водачът трябва да реши дали да има мир и да плати цената, или война - и да поеме риска. Той каза, че Ленин, който е бил вторият след Троцки, е застанал начело на Русия, защото е успял да вземе решение. След това пътуване трябваше да решаваме за войната или за мира. Аз самият взех участие в това. Това беше първият ми урок за това какво е в политиката”.

Какво е Шимон Перес за България и за българо-израелските отношения?

Със сигурност той е политик с изключителен авторитет, чието мнение високо се цени в България. Аз лично ще се радвам ако българските читатели някой ден могат да прочетат на български език неговата биография и се надявам, че това ще стане. Колкото до отношението му към нас българите. То е великолепно. Нямам друг спомен от разговор с чуждестранен политик, който да ми е давал такова самочувствие, че съм българин. Ще си позволя да цитирам това, което съм чул от Перес през 2002 г. „Аз приемам България като личност, като характер. И вероятно този характер е формиран от историята и от хората. Българите са приемани като много привлекателна група хора. Те притежават качества като себеотрицание. Естествено, мили са. Имат готовност да прощават и да помагат, без да се страхуват от проблемите и без да търсят признание. Много ценни хора сте. Има някакъв топъл вятър, който духа около българската душевност...”. Шест години по-късно, през 2008 г. той се изрази така: „На първо място ние сме много благодарни на българския народ, че спаси голяма част от българските

евреи от нацисткото унищожение. Никога няма да забравим това. Това показва и българският характер. Българите имат хубав характер, топъл характер, както казах. Много са активни, обичат живота, обичат да се радват, радостни са, смеят се, веселят се. Също знаят и да мислят”. Е, мисля, че това е предостатъчно за неговото отношение към нас, българите.

Какво най-силно Ви впечатли не от политика, а от човека Шимон Перес след интересните срещи с него. Коя е житейската мъдрост, на която Ви научи?

„Има нещо много по-страшно от смъртта и това е скуката”. Това ми го каза Перес и няма как да го забравя.